

USTAV REPUBLIKE SRPSKE

Preamble (zamijenjena je Amandmanom LXVI)

"Poštujući volju svojih konstitutivnih naroda i građana da formiraju i očuvaju Republiku Srpsku i da ustavno uređenje Republike utemelje na poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode i jednakosti, nacionalnoj ravnopravnosti, demokratskim institucijama, vladavini prava, socijalnoj pravdi, pluralističkom društvu, garantiranju i zaštiti ljudskih sloboda i prava kao i prava manjinskih grupa sukladno međunarodnim standardima, zabrani diskriminacije i uvažavanju pravila tržišne ekonomije;

u želji da osigura mir, toleranciju i opće blagostanje;

u namjeri da doprinese razvoju prijateljskih odnosa među narodima i državama;

izražavajući opredijeljenost Republike Srpske za potpuno poštovanje i dosljedno primjenjivanje Općeg okvirnog sporazuma o miru za Bosnu i Hercegovinu, kojim se nedvosmisleno prihvaca, potvrđuje i garantira ustavnopravni položaj Republike Srpske, kao jednog od dva entiteta u sastavu Bosne i Hercegovine;

Narodna skupština Republike Srpske donosi"

USTAV REPUBLIKE SRPSKE*

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1

Članak 1, koji je zamijenjen Amandmanom XLIV, zamjenjuje se Amandmanom LXVII, koji glasi:

"Republika Srpska je jedinstven i nedjeljiv ustavnopravni entitet.

Republika Srpska samostalno obavlja svoje ustavotvorne, zakonodavne, izvršne i sudske funkcije.

Republika Srpska je jedan od dva ravnopravna entiteta u Bosni i Hercegovini.

Srbi, Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, ostali i građani, ravnopravno i bez diskriminacije sudjeluju u vršenju vlasti u Republici Srpskoj."

Članak 2

Stavak 1 članka 2 zamijenjen je Amandmanom XLV, koji glasi:

"Teritorij Republike je jedinstven, nedjeljiv i neotuđiv."

Stavak 2 članka 2 zamijenjen je Amandmanom LV, koji glasi:

"Sporazum o promjeni međuentitetske linije razgraničenja između Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine može se iznijeti na potvrdu putem referendumu u Republici."

U stavku 2 članka 2 u točki 1 Amandmana LV riječ "granica" zamijenjena je riječima "međuentitetska linija razgraničenja" (Amandman LXVIII).

* Na temelju zaključka Narodne skupštine Republike Srpske, od 14. rujna 1992. godine i članka 61 stavak 1 alineja 9 Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 3/92), Zakonodavno-pravno povjerenstvo Narodne skupštine, na sjednici održanoj 17. prosinca 1992. godine, utvrdilo je prečišćeni tekst Ustava Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 3/92, 6/92, 8/92, 15/92 i 19/92). U ovom izdanju u prečišćeni tekst integrirani su Amandmani XXVI-XLIII, Amandmani XLIV-LI, Amandman LII, Amandman LIII, Amandmani LIV-LXV, Amandmani LXVI-XCVIII, Amandmani XCIX-CIII, Amandmani CIV-CV i Amandmani CVI-CXIII.

Članak 3

Članak 3 zamijenjen je točkom 1 Amandmana LVI, koja glasi:
"Republići pripadaju sve državne dužnosti i ovlasti osim onih koje su Ustavom Bosne i Hercegovine izričito prenesene na njene institucije."

Članak 4

Članak 4 zamijenjen je točkom 2 Amandmana LVI, koja glasi:
"Republika može, primjereno Ustavu Bosne i Hercegovine, da uspostavlja specijalne paralelne odnose sa Saveznom Republikom Jugoslavijom i njenim republikama članicama."

Članak 5

Ustavno uređenje Republike temelji se na:
‡ - garantiranju i zaštiti ljudskih sloboda i prava sukladno međunarodnim standardima;
‡ - osiguravanju nacionalnih ravnopravnosti **i zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda;**
‡ - socijalnoj pravdi;
‡ - vladavini prava;
‡ - tržišnom gospodarstvu;
‡ - višestranačkom sustavu;
‡ - parlamentarnoj demokraciji i podjeli vlasti;
‡ - slobodnim izborima;
‡ - lokalnoj samoupravi;
‡ - zaštiti prava etničkih grupa i drugih manjina.
U alineji 2 stavka 1 članka 5 iza riječi "osiguravanju nacionalnih ravnopravnosti" dodane su riječi " i zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda" (Amandman LXIX).

Članak 6

Stavak 1 članka 6 zamijenjen je Amandmanom XLVII, koji glasi:
"Građani Republike imaju državljanstvo Republike Srpske."
Stavak 2 članka 6 zamijenjen je Amandmanom LXX, koji glasi:
"Gradjanin Republike Srpske ne može biti lišen državljanstva."

Članak 7

Stavak 1 članka 7 zamijenjen je Amandmanom LXXI, koji glasi:

"Službeni jezici Republike Srpske su: jezik srpskoga naroda, jezik bošnjačkoga naroda i jezik hrvatskoga naroda. Službena pisma su cirilica i latinica."

Na područjima gdje žive druge jezične grupe u službenoj uporabi su i njihovi jezici i pisma, na način određen zakonom.

Članak 8

Republika ima zastavu, grb i himnu.

Izgled zastave i grba i tekst himne uređuju se ustavnim zakonom.

Članak 9

Glavni grad Republike je Sarajevo.

II. LJUDSKA PRAVA I SLOBODE

Članak 10

Građani Republike su ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, spol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno podrijetlo, rođenje, naobrazbu, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo osobno svojstvo.

Članak 11

Život čovjeka je neprijeporan.

Smrtna kazna može se iznimno propisati i izreći samo za najteže oblike teških kaznenih djela.

Članak 12

Sloboda i osobna sigurnost čovjeka su nepovredive.

Nikome se ne može oduzeti ili ograničiti sloboda, osim u slučajevima i po postupku koji su utvrđeni zakonom.

Članak 13

Ljudsko dostojanstvo, tjelesni i duhovni integritet, čovjekova privatnost, osobni i obiteljski život su nepovredivi.

Članak 14

Nitko ne smije biti podvrgnut mučenju, okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

Zabranjeno je i kažnjivo svako iznudjivanje priznanja i izjava.

Zabranjeno je na bilo kojoj osobi, bez njenog pristanka, vršiti medicinske i druge znanstvene pokuse.

Članak 15

Nezakonito lišavanje slobode je kažnjivo.

Lišenje slobode može trajati samo dok postoje zakonski uvjeti za to.

Osoba za koju postoji osnovana sumnja da je izvršila kazneno djelo može biti pritvorena i zadržana u pritvoru samo kad je to nužno radi vođenja kaznenog postupka ili radi sigurnosti ljudi.

Pritvor se određuje odlukom suda, a samo iznimno, pod uvjetima određenim zakonom, odlukom drugog zakonom ovlaštenog organa - najdulje do tri dana.

Osobi koja je pritvorena mora se uručiti pismeno obrazloženo rješenje u trenutku pritvaranja. Protiv ovog rješenja pritvorena osoba ima pravo žalbe.

Članak 16

Svatko ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava u postupku pred sudom i drugim državnim organom i organizacijom.

Svakome je zajamčeno pravo na žalbu ili drugo pravno sredstvo protiv odluke kojom se rješava o njegovom pravu ili na zakonom zasnovanom interesu.

Članak 17

Svatko ima pravo na naknadu štete koju mu nezakonitim ili nepravilnim radom nanose službena osoba ili državni organ, odnosno organizacija koja vrši javne ovlasti.

Osoba koja je neopravdano osuđena ili nezakonito i bez osnove lišena slobode, ima pravo na rehabilitaciju, naknadu štete, javnu ispriku i druga zakonom utvrđena prava.

Članak 18

Osobi optuženoj za kazneno djelo jamči se pravedno suđenje.

Optužena osoba mora biti u najkraćem zakonskom roku obaviještena o razlozima optužbe.

Optuženoj osobi ne može se suditi u njenoj nenazočnosti.

Optuženom koji nije dostupan суду može se suditi u nenazočnosti samo u zakonom određenim slučajevima.

Članak 19

Zajamčeno je pravo na obranu.
Jamči se pravo na slobodan izbor branitelja i nesmetano saobraćanje s njim.
Branitelj ne može biti pozvan na odgovornost za radnje poduzete u postupku obrane.

Članak 20

Nitko ne može biti kažnjen za djelo koje, prije nego što je počinjeno, nije bilo zakonom predviđeno kao kažnjivo djelo, niti mu se može izreći kazna koja za to djelo nije zakonom bila predviđena.

Nitko ne može biti smatran krivim za kazneno djelo dok to ne bude utvrđeno pravomoćnom sudskom odlukom.

Članak 21

Građani se mogu slobodno kretati, nastanjivati i boraviti na teritoriju Republike, slobodno napuštati taj teritorij i na njega se slobodno vraćati.

Zakonom se mogu uvesti ograničenja kretanja samo ako je to nužno radi vođenja kaznenog postupka ili radi zaštite sigurnosti i zdravlja ljudi.

Nikakva ograničenja iz političkih razloga ne mogu biti ustanovljena.

Članak 22

U članku 22 brisane su riječi: "i Jugoslavije" (Amandman LVII točka 4).

Sloboda i tajnost dopisivanja i drugih oblika saobraćanja su nepovredivi.

Zakonom se može propisati da se samo na osnovi odluke suda može odstupiti od načela nepovredivosti slobode i tajnosti dopisivanja i drugih oblika općenja, ako je to nužno radi provođenja kaznenog postupka ili radi sigurnosti Republike.

Članak 23

Zajamčena je zaštita tajnosti podataka o osobnosti. Prikupljanje, obrada i svrha uporabe osobnih podataka, uređuju se zakonom.

Zabranjena je uporaba podataka o osobnosti koja je suprotna utvrđenoj svrsi njihovog prikupljanja.

Građani imaju pravo tražiti i dobivati sve podatke o sebi, sadržane u aktima državnih organa i u drugim službenim evidencijama.

Članak 24

Stan je nepovrediv.

Zakonom se može propisati da službena osoba na osnovi naloga suda može ući u stan ili druge prostorije protiv volje njihovog držatelja i izvršiti premetačinu. Premetačina se vrši u nazočnosti dva svjedoka.

Službena osoba može, pod uvjetima utvrđenim zakonom, ući u tuđi stan ili druge prostorije i bez odluke suda izvršiti premetačinu ako je to nužno radi hvatanja počinitelja kaznenog djela ili radi spašavanja ljudi i imovine.

Članak 25

Zajamčena je sloboda misli i opredjeljenja, savjesti i uvjerenja, kao i javnog izražavanja mišljenja.

Članak 26

Zajamčena je sloboda tiska i drugih sredstava javnog priopćavanja.

U stavku 2 članka 26 riječ "neovisnih" zamijenjena je riječju "novinskih" (Amandman XLIII točka 1).

Slobodno je osnivanje novinskih i izdavačkih poduzeća, izdavanje novina i javno priopćavanje drugim sredstvima sukladno zakonu.

Cenzura tiska i drugih vidova javnog priopćavanja je zabranjena.

Sredstva javnog priopćavanja dužna su da pravodobno, istinito i objektivno obavješćuju javnost.

Jamči se pravo na ispravak neistinitog obavješćivanja kojim se povređuje nečije pravo ili na zakonu zasnovani interes, kao i pravo na naknadu štete nastale po toj osnovi.

Članak 27

Znanstveno, kulturno i umjetničko stvaranje je slobodno.

Zajamčena je zaštita moralnih i imovinskih prava po osnovi znanstvenog, kulturnog, umjetničkog i drugog intelektualnog stvaralaštva.

Članak 28

Jamči se sloboda vjeroispovijesti.

Vjerske zajednice su jednake pred zakonom, slobodne u vršenju vjerskih poslova i vjerskih obreda, mogu osnivati vjerske škole i izvoditi vjersku nastavu u svim školama svih stupnjeva naobrazbe, baviti se gospodarskim i drugim djelatnostima, primati darove, stvarati zaklade i njima upravljati, sukladno zakonu.

Srpska pravoslavna crkva je crkva srpskog naroda i drugih naroda pravoslavnevjere.

Stavak 4 članka 28 brisan je Amandmanom LXXII.

Članak 29

Građanin koji je navršio 18 godina života ima pravo birati i biti biran.

Biračko pravo je opće i jednak, izbori su izravni, a glasovanje tajno.

Članak 29 dopunjeno je točkom 5 Amandmana LVII, koja glasi:

"Biračko pravo na osnovi članka 29 stječe se nakon prethodnog prebivališta u određenom mjestu u trajanju koje se utvrđuje zakonom."

Članak 30

Građani imaju pravo na mirno okupljanje i javni prosvjed.

Sloboda okupljanja može se zakonom ograničiti samo radi zaštite sigurnosti ljudi i imovine.

Članak 31

Zajamčena je sloboda političkog organiziranja i djelovanja sukladno zakonu.

Zabranjeno je političko organiziranje i djelovanje usmjereni na ugrožavanje demokracije, narušavanje integriteta Republike, kršenje Ustavom zajamčenih sloboda i prava i raspirivanje nacionalne, rasne ili vjerske mržnje i nesnošljivosti.

Članak 32

Građani imaju pravo javno iznositi mišljenje o radu državnih i drugih organa i organizacija, podnositi im predstavke, peticije i prijedloge i na njih dobivati odgovor.

Nitko ne može biti pozvan na odgovornost niti trpjeti druge štetne posljedice zbog javno izraženog mišljenja o radu državnih organa ili stavova iznesenih u predstavci, peticiji i prijedlogu, osim ako je time počinio kazneno djelo.

Članak 33

Građani imaju pravo sudjelovati u obavljanju javnih poslova i da pod jednakim uvjetima budu primljeni u javnu službu.

Članak 34

Građaninu se garantira sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti i kulture i pravo uporabe svog jezika i pisma.

Nitko nije dužan da se očituje o svojoj nacionalnoj pripadnosti.
Stavak 3 članka 34 brisan je na osnovi točke 6 Amandmana LVII.

Članak 35

Čovjek ima pravo na zdravu životnu sredinu. Svatko je, sukladno zakonu, dužan da u okviru svojih mogućnosti štiti i unapređuje životnu sredinu.

Članak 36

Obitelj, majka i dijete imaju posebnu zaštitu.
Brak i odnosi u braku i obitelji uređuju se zakonom.
Pravo je čovjeka da slobodno odlučuje o rađanju djece.
Roditelji imaju pravo i dužnost brinuti se o podizanju i odgoju djece.
Djeca su dužna brinuti se o svojim roditeljima kojima je potrebna pomoć.
Djeca rođena izvan braka imaju jednaka prava i dužnosti kao i djeca rođena u braku.
Malodobnici o kojima se roditelji ne brinu, kao i osobe koje nisu u mogućnosti da se same brinu o sebi i zaštiti svojih prava i interesa, imaju posebnu zaštitu.

Članak 37

Svatko ima pravo na zaštitu zdravlja.
Zajamčeno je pravo na zdravstvenu zaštitu, sukladno zakonu.
Djeca, trudnice i stare osobe imaju pravo na zdravstvenu zaštitu iz javnih prihoda, a druge osobe pod uvjetom utvrđenim zakonom.

Članak 38

Svatko ima pravo na školovanje pod jednakim uvjetima.
Osnovno školovanje je obvezno i besplatno.
Svakome je pod jednakim uvjetima dostupna srednjoškolska i visokoškolska naobrazba.
U stavku 4 članka 38 riječi: "i učilišta" brisane su (Amandman XLIII točka 2).
Građani mogu osnivati privatne škole, sukladno zakonu.

Članak 39

Svatko ima pravo na rad i slobodu rada.
Prisilni rad je zabranjen.
Svatko je slobodan u izboru zanimanja i zaposlenja i pod jednakim uvjetima su mu dostupni djelatno mjesto i položaj.

Zaposlenima može prestati djelatni odnos suprotno njihovoj volji na način i pod uvjetima koji su utvrđeni zakonom i kolektivnim ugovorom.

Svatko po osnovi rada ima pravo na zaradu, sukladno zakonu i kolektivnom ugovoru.

Članak 40

Zaposleni imaju pravo na ograničeno djelatno vrijeme, dnevni i tjedni odmor, te plaćeni godišnji odmor i dopuste, sukladno zakonu i kolektivnom ugovoru.

Zaposleni imaju pravo na zaštitu na radu, sukladno zakonu.

Mladež, žene i invalidi imaju posebnu zaštitu.

Članak 41

Zajamčena je sloboda sindikalnog organiziranja i djelovanja.

Članak 42

Zaposleni imaju pravo na štrajk, pod uvjetima utvrđenim zakonom.

Članak 43

Pravo zaposlenih i članova njihovih obitelj na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje uređuje se zakonom i kolektivnim ugovorom.

Jamči se, pod uvjetima utvrđenim zakonom, pravo na materijalno osiguranje za vrijeme privremene nezaposlenosti.

Građanima koji su djelomično sposobni za rad osiguravju se osposobljavanje za odgovarajući posao i uvjeti za njihovo zapošljavanje, sukladno zakonu.

Republika osigurava pomoć i socijalnu sigurnost građanima koji su nesposobni za rad i nemaju sredstava za izdržavanje.

Članak 44

Stranci imaju ljudska prava i slobode utvrđene ustavom i druga prava utvrđena zakonom i međunarodnim ugovorima.

Stavak 2 članka 44 brisan je Amandmanom LXXIII.

Članak 45

Svatko je dužan pridržavati se Ustava i zakona.

Svatko je dužan savjesno i odgovorno vršiti povjerenu mu javnu dužnost.

Članak 46

Svatko je dužan drugome pružiti pomoć u nevolji i sudjelovati u otklanjanju opće opasnosti.

Članak 47

Članak 47 brisan je na osnovi točke 7 Amandmana LVII.

Članak 48

Prava i slobode zajamčeni ovim ustavom ne mogu se oduzeti ni ograničiti.

Stavak 2 članka 48 brisan je na osnovi točke 8 Amandmana LVII.

Osigurava se sudska zaštita sloboda i prava zajamčenih ovim ustavom.

Tko se ogriješio o ljudska prava i osnovne slobode zajamčene ovim ustavom, osobno je odgovoran za to i ne može se pravdati ničijim naređenjem.

Članak 49

Slobode i prava se ostvaruju, a dužnosti ispunjavaju izravno na osnovi Ustava, osim kada je Ustavom predviđeno da se uvjeti za ostvarivanje pojedinih od njih utvrđuju zakonom.

Zakonom se može propisati način ostvarivanja pojedinih prava i sloboda samo kada je to nužno za njihovo ostvarivanje.

Stavak 3 članka 49 brisan je Amandmanom XXXV točka 3.

Poglavlje o ljudskim pravima i osnovnim slobodama dopunjeno je toč. od 1 do 3 Amandmana LVII, koje glase:

"U slučaju različitosti u odredbama o pravima i slobodama između Ustava Republike Srpske i Ustava Bosne i Hercegovine, primjenjuju se one odredbe koje su za pojedinca povoljnije.

Odredbe članaka 10, 21, 30, 32, 33, 34, 38 i 43 Ustava o pravima i slobodama građana tretiraju se kao odredbe o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i odnose se na sve, a ne samo na građane.

Odredbe članaka 13, 22, 23, 24, 25, 26, 28 i 30 Ustava o pravima i slobodama ostvarit će se sukladno odgovarajućim odredbama članaka od 8 do 11 Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda."

III. EKONOMSKO I SOCIJALNO UREĐENJE

Članak 50

Ekonomsko i socijalno uređenje zasniva se na ravnopravnosti svih oblika vlasništva i slobodnom zarađivanju, samostalnosti poduzeća i drugih oblika zarađivanja u stjecanju i raspodjeli dobiti i slobodnom kretanju robe, rada i kapitala u Republici kao jedinstvenom gospodarskom prostoru.

Članak 51

Republika mjerama ekonomске i socijalne politike potiče ekonomski razvoj i povećanje socijalnog blagostanja građana.

Članak 52

Slobodno poduzetništvo može se zakonom ograničiti radi zaštite interesa Republike, čovjekovog okoliša, zdravlja i sigurnosti ljudi.

Zabranjeni su monopolii.

Članak 53

Republika osigurava zaštitu potrošača.

Članak 54

Svi oblici vlasništva imaju jednaku pravnu zaštitu.

Članak 55

Jamči se pravo nasljeđivanja, sukladno zakonu.

Članak 56

Zakonom se može ograničiti ili oduzeti pravo vlasništva, uz pravednu naknadu.

Članak 56 dopunjeno je točkom 1 Amandmana XXXI, koja glasi:

"Za vrijeme ratnog stanja, izravne ratne opasnosti ili izvanrednog stanja zakonom se može ograničiti raspolaganje ili utvrditi poseban način uporabe dijela sredstava pravnih i fizičkih osoba."

Članak 57

Članak 57 zamijenjen je Amandmanom XLVIII, koji glasi:

"Strane osobe mogu stjecati pravo vlasništva i prava na osnovi ulaganja kapitala, sukladno zakonu.

Vlasnička i druga prava stranog ulagača stečena na osnovi uloženog kapitala, ne mogu se ograničiti ili oduzeti zakonom ili drugim propisom.

Jamči se pravo stranoj osobi da obavlja gospodarsku ili drugu djelatnost i prava po osnovi poslovanja, pod uvjetima koji se ne mogu mijenjati na njegovu štetu.

Stranom ulagaču jamči se slobodno iznošenje dobiti i uloženog kapitala iz Republike.

Zakonom se može, iznimno, kada to zahtjeva opći društveni interes, utvrditi u kojim djelatnostima, odnosno područjima, strana osoba ne može osnovati vlastito poduzeće."

Članak 58

Vlasnička prava i obveze nad sredstvima u društvenom vlasništvu i uvjeti pod kojima se ta sredstva prenose u druge oblike vlasništva uređuju se zakonom.

Stavak 2 članka 58 zamijenjen je točkom 2 Amandmana XXXI, koja glasi:

"Sredstva u društvenom i državnom vlasništvu mogu se otudivati, po pravilu, samo po tržišnim kriterijima."

Članak 59

Stavci 1, 2 i 3 članka 59 brisani su Amandmanom LXXIV.

Uporaba i iskorištavanje stvari od posebnog kulturnog, znanstvenog, umjetničkog ili povijesnog značaja ili od značaja za zaštitu prirode i čovjekovog okoliša mogu se na osnovi zakona ograničiti, uz punu naknadu vlasniku.

Zakonom se uređuje zaštita, uporaba, unapređivanje i upravljanje dobrima od općeg interesa, kao i plaćanje naknade za uporabu dobara od općeg interesa i gradskog građevinskog zemljišta.

Članak 60

Fizičke i pravne osobe ostvaruju vlasnička prava na nekretninama prema njihovoj naravi i namjeni, sukladno zakonu.

Jamči se vlasništvo na poljogospodarsko zemljište, a na šume i šumsko zemljište u zakonom utvrđenim granicama.

Članak 61

Republika jamči minimum socijalne sigurnosti građana i osigurava funkciranje javnih službi, sukladno zakonu.

Financiranje javnih službi vrši se preko fondova i proračuna, sukladno zakonu.

Članak 62

Republika i općina proračunom utvrđuju javne prihode i javne rashode.

Sredstva proračuna su porezi, pristojbe i drugi zakonom utvrđeni prihodi.

Članak 63

Obveza plaćanja poreza i drugih daća je opća i utvrđuje se prema ekonomskoj moći obveznika.

Članak 64

Republika štiti i potiče:

- racionalnu uporabu prirodnih bogatstava u cilju zaštite i poboljšanja kvalitete života i zaštite i obnove sredine u općem interesu;
- ‡ očuvanje i obogaćivanje povijesnog, kulturnog i umjetničkog blaga;
- ‡ znanstvenoistraživački rad;
- ‡ štednju u svim njenim oblicima, a posebno štednju koja je usmjerena na gospodarske aktivnosti i otkup stanova;
- ‡ zadruge i zadružarstvo;
- ‡ obrtništvo;
- ‡ tjelesnu kulturu i šport.

Članak 65

Zaposleni imaju pravo udjela u upravljanju poduzećem, sukladno zakonu.

U upravljanju fondovima i dobrima u državnom vlasništvu zakonom se osigurava utjecaj građana.

IV. PRAVA I DUŽNOSTI REPUBLIKE

Članak 66

Prava i dužnosti Republike vrše Ustavom određeni republički organi.

Ljudska prava i slobode, jednakost pred zakonom, samostalnost i jednak položaj poduzeća i drugih organizacija, ustavni položaj i prava jedinica lokalne samouprave osnova su i mjera ovlasti i odgovornosti republičkih organa.

Članak 67

Republički organi, u okviru Ustavom utvrđenih prava i dužnosti Republike, utvrđuju politiku, donose i izvršavaju zakone, druge propise i opće akte, vrše zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

Organima i organizacijama u općinama može se povjeriti izvršavanje zakona i ostalih propisa i općih akata iz okvira prava i dužnosti Republike.

Zakonom se uređuje odgovornost za izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata.

Članak 68

Članak 68 zamijenjen je Amandmanom XXXII, koji glasi:
"Republika uređuje i osigurava:

1) integritet, ustavni poredak i teritorijalnu cjelovitost Republike;

U podtočki 1) Amandmana XXXII riječi: "suverenost, neovisnost" zamijenjene su riječima: "integritet, ustavni poredak" (točka 1 Amandmana LVIII).

2) obranu i sigurnost;

Točka 3 članka 68 zamijenjena je Amandmanom CVI, koji glasi:

"mjere iz svoje ovlasti za slučaj ratnog stanja i izvanrednog stanja koje proglaše institucije Bosne i Hercegovine, kao i mjere za slučaj izvanrednog stanja koje proglaše institucije Republike Srpske.

Odredbe točke 3 ovog članka se ne odnose na uporabu vojske i druge mjere iz ovlasti institucija Bosne i Hercegovine";

4) ustavnost i zakonitost;

5) ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda;

6) vlasničke i obligacijske odnose i zaštitu svih oblika vlasništva, pravni položaj poduzeća i drugih organizacija, njihovih udruga i komora, ekonomске odnose s inozemstvom, koji nisu preneseni na institucije Bosne i Hercegovine, tržište i planiranje;

U podtočki 6) Amandmana XXXII iza riječi: "ekonomске odnose s inozemstvom" dodane su riječi: " koji nisu preneseni na institucije Bosne i Hercegovine" (točka 2 Amandmana LVIII).

7) bankarski i porezni sustav;

U podtočki 7) Amandmana XXXII riječi: "monetarni", "devizni" i "carinski" se brišu (točka 3 Amandmana LVIII).

8) osnovne ciljeve i smjerove gospodarskog, znanstvenog, tehnološkog, demografskog i socijalnog razvoja, razvoja poljogospodarstva i sela, uporaba prostora, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja i robne pričuve;

9) kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih osoba i prikupljanje statističkih i drugih podataka od općeg interesa;

10) organizaciju, ovlasti i rad državnih organa;

11) sustav javnih službi;

12) radne odnose, zaštitu na radu, zapošljavanje, socijalno osiguranje i druge oblike socijalne skrbi, zdravstvo, boračku i invalidsku zaštitu, brigu o djeci i mladeži, naobrazbu, kulturu i zaštitu kulturnih dobara, tjelesnu kulturu;

13) zaštitu životne sredine;

14) sustav javnog informiranja;

15) međunarodnu suradnju, osim one koja je prenesena institucijama Bosne i Hercegovine.

U podtočki 15) Amandmana XXXII dodane su riječi: "osim one koja je prenesena institucijama Bosne i Hercegovine" (točka 4 Amandmana LVIII).

Točka 16 članka 68 brisana je Amandmanom LXXV.

17) financiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike;

18) druge odnose od interesa za Republiku, sukladno Ustavu".

V. ORGANIZACIJA REPUBLIKE

Članak 69

Državna vlast u Republici organizira se na načelu podjele vlasti.

Ustavotvornu i zakonodavnu vlast ostvaruje Narodna skupština.

Stavak 2 članka 69 dopunjeno je točkom 1 Amandmana LXXVI, koja glasi:

"Zakonodavnu vlast će u Republici Srpskoj vršiti Narodna skupština i Vijeće naroda. Zakoni i drugi propisi koje izglasuje Narodna skupština, a koji se tiču pitanja vitalnog nacionalnog interesa bilo kojeg od konstitutivnih naroda stupaju na snagu tek nakon usvajanja u Vijeću naroda."

Stavak 3 članka 69 zamijenjen je Amandmanom XXXIII, koji glasi:

"Republiku predstavlja i njeno državno jedinstvo izražava predsjednik Republike."

Izvršnu vlast vrši Vlada.

Sudbena vlast pripada sudovima.

Zaštitu ustavnosti i zakonitosti osigurava Ustavni sud.

Članak 69 dopunjeno je točkom 2 Amandmana LXXVI, koja glasi:

"Od niže nevedenih dužnosti, najviše dvije se mogu popuniti iz reda jednog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih:

- 1) predsjednik Vlade,**
- 2) predsjedavajući Narodne skupštine Republike Srpske,**
- 3) predsjedavajući Vijeća naroda,**
- 4) predsjednik Vrhovnoga suda,**
- 5) predsjednik Ustavnoga suda,**
- 6) republički javni tužitelj."**

1. Narodna skupština

Članak 70

Narodna skupština:

1. odlučuje o promjeni Ustava;
2. donosi zakone, druge propise i opće akte;
3. donosi plan razvoja, prostorni plan, proračun i završni račun;
4. utvrđuje teritorijalnu organizaciju Republike;

5. raspisuje republički referendum;
6. raspisuje republički javni zajam i odlučuje o zaduženju Republike;
7. raspisuje izbore za narodne zastupnike i za predsjednika Republike;
8. bira, imenuje i razrješava dužnosnike, sukladno Ustavu i zakonu;
9. vrši kontrolu rada Vlade i drugih organa koji su joj odgovorni, sukladno Ustavu i zakonu;
10. daje amnestiju;
11. obavlja i druge poslove sukladno Ustavu i zakonu.

Članak 70 dopunjeno je Amandmanom LIX, koji glasi:

"Narodna skupština:

1. bira izaslanike iz Republike u Vijeće naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;

2. ratificira sporazume koje Republika zaključi s državama i međunarodnim organizacijama uz pristanak Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine."

Stavak 3 članka 70 zamijenjen je Amandmanom CVII, koji glasi:

"Narodna skupština, sukladno Ustavu i zakonu, proglašava:

Izvanredno stanje za Republiku ili dio Republike u slučaju ugrožavanja sigurnosti, uslijed elemtnarnih nepogoda (poplava, potresa i požara), prirodnih katastrofa, epidemija, povreda ljudskih prava i sloboda i normalnog funkcioniranja ustavnih organa Republike.

Odredbe stavka 3 ovog članka se ne odnose na uporabu vojske i druge mjere iz ovlasti institucija Bosne i Hercegovine."

Članak 70 dopunjeno je Amandmanom LXXVII, koji glasi:

"Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda su definirani na sljedeći način:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti;

- identitet jednog konstitutivnog naroda;

- ustavni amandmani;

- organizacija organa javne vlasti;

- jednak prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka;

- naobrazba, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturno nasljeđe;

- teritorijalna organizacija;

- sustav javnog informiranja;

- i druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova izaslanika konstitutivnih naroda u Vijeću naroda."

Članak 70 dopunjeno je i Amandmanom LXXXII, koji glasi:

"a) Procedura za zakone u vezi s vitalnim interesima kako je definirano u listi iz Amandmana LXXVII.

Zakoni ili drugi propisi ili akti koje izglasuje Narodna skupština će se dostaviti i razmatrat će ih Vijeće naroda ako se isti odnosi na vitalni interes definiran u Amandmanu LXXVII.

Ukoliko više od jednog predsjedavajućeg ili dopredsjedavajućeg Vijeća naroda smatra da zakon spada u pitanja od vitalnog interesa, definirana u Amandmanu LXXVII zakon će biti uvršten na dnevni red Vijeća naroda kao pitanje od vitalnog interesa.

Ako samo jedan predsjedavajući ili dopredsjedavajući tvrdi da zakon spada u pitanja od vitalnog interesa dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba može proglašiti da je riječ o pitanju s liste vitalnih interesa. U tom slučaju će se slijediti procedura opisana u stavku "b" u dalnjem tekstu.

Predsjedavajući i dopredsjedavajući moraju donijeti odluku u roku od jednog tjedna.

Ukoliko većina svakog kluba koji ima izaslanike u Vijeću naroda glasuje za takve zakone ili druge propise ili akte, smarat će se da su oni usvojeni.

Ukoliko se u Vijeću naroda postigne suglasnost o amandmanima takav zakon, propis ili akt se ponovo podnosi Narodnoj skupštini na odobravanje.

Ukoliko suglasnost nije moguća u Vijeću naroda ili ukoliko se na prijedlog amandmana ne dobije suglasnost formirat će se zajedničko povjerenstvo od predstavnika Narodne skupštine i Vijeća naroda. Zajedničko povjerenstvo je sastavljeno na paritetnoj osnovi i odluke donosi konsenzusom. Zajedničko povjerenstvo usuglašava tekst zakona.

Ukoliko se tekst zakona usuglaši zakon se smatra usvojenim.

Ukoliko se ne postigne suglasnost, zakon neće biti usvojen, te se isti vraća predlagaču na novi postupak. U tom slučaju predlagač ne može ponovno podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

b) Procedure za zakone koji se odnose na vitalni nacionalni interes ukoliko je odlučeno 2/3 većinom jednog od klubova konstitutivnih naroda u Vijeću naroda.

U slučaju da 2/3 jednog od klubova konstitutivnih naroda u Vijeću naroda odluči da se zakon, akt ili propis odnosi na vitalni interes, zakon će razmatrati Vijeće naroda.

Ukoliko većina svakog kluba zastupljenog u Vijeću naroda glasuje za taj zakon, drugi propis ili akt, isti se smatra usvojenim.

Ukoliko se Vijeće naroda usaglaši o amandmanima, zakon, propis ili akt se ponovo dostavlja na odobrenje Narodnoj skupštini.

Ukoliko zajedničko povjerenstvo iz točke a) ne postigne suglasnost, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Republike Srpske da doneše konačnu odluku da li se predmetni zakon odnosi na vitalni interes jednog od konstitutivnih naroda.

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa pri Ustavnom sudu Republike Srpske odlučuje o prihvatljivosti takvih slučajeva 2/3 većinom u roku od jednog tjedna, a u roku od mjesec dana odlučuje o meritumu slučajeva koji se smatraju prihvatljivim.

U slučaju da proceduru prema stavku b) pokrene 2/3 većina jednog od klubova, potreban je glas najmanje dvojice sudaca da bi Sud odlučio da se radi o vitalnom interesu.

Ukoliko Sud doneše pozitivnu odluku o vitalnom interesu, taj zakon se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagač ne može ponovo dostaviti isti tekst zakona, propisa ili akta.

U slučaju da Sud odluči da se predmetni zakon ne odnosi na vitalni interes, smatra se da je zakon usvojen/bit će usvojen prostom većinom."

Članak 71

Stavak 1 članka 71 zamijenjen je Amandmanom LII, koji glasi:
"Narodna skupština ima 83 narodna zastupnika."

Stavak 2 članka 71 zamijenjen je točkom 2 Amandmana XXXVI, koja glasi:
"Izbornim zakonima se utvrđuju izborne jedinice i sustav podjele mandata kojima se osigurava da sve općine budu na odgovarajući način zastupljene u Narodnoj skupštini."

Narodni zastupnici se biraju izravno i tajnim glasovanjem.

Izbor i prestanak mandata narodnih zastupnika i formiranje izbornih jedinica uređuju se zakonom.

Članak 71 dopunjeno je Amandmanom LXXVIII, koji glasi:

"Najmanje četiri člana jednog konstitutivnog naroda će biti zastupljena u Narodnoj skupštini.

Nijedan zastupnik u Narodnoj skupštini/općinskoj skupštini ne može vršiti dužnost izaslanika u Vijeću naroda.

Sastav Vijeća naroda će biti paritetan, tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj zastupnika.

Vijeće naroda ima po osam članova iz svakog konstitutivnog naroda i četiri člana iz reda ostalih.

Ostali imaju pravo da ravnopravno sudjeluju u postupku većinskog glasovanja.

Članove Vijeća naroda bira odgovarajući klub zastupnika u Narodnoj skupštini.

U slučaju da broj članova jednog kluba izaslanika u Vijeću naroda bude veći od broja predstavnika u odgovarajućem klubu Narodne skupštine, dodatni broj izaslanika će birati klub koji će se formirati u tu svrhu iz reda odbornika u skupštinama općina u Republici Srbiji."

Članak 72

Narodni zastupnici se biraju na četiri godine.

Članak 72 dopunjeno je Amandmanom XXXIX i Amandmanom LX, koji glase:

"Na prijedlog najmanje 30 narodnih zastupnika, Narodna skupština može, dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja zastupnika, skratiti svoj mandat.

Za vrijeme ratnog stanja i izravne ratne opasnosti mandat Narodne skupštine se produžava dok to stanje traje.

Narodna skupština ne može skratiti svoj mandat za vrijeme ratnog stanja i izravne ratne opasnosti.

U slučaju da Narodna skupština skrati svoj mandat ili bude raspuštena, izbori za novu Narodnu skupštinu moraju se održati u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o skraćivanju mandata. Izbole raspisuje predsjednik Republike.

**Skraćivanjem mandata Narodne skupštine prestaje i mandat Vlade.
Predsjednik Republike može, pošto sasluša mišljenje predsjednika Vlade i
predsjednika Narodne skupštine, odlučiti da Narodna skupština bude raspuštena."**

U stavku 4 točke 1 Amandmana XXXIX iza riječi: "skrati svoj mandat" dodane su riječi: "ili bude raspuštena" (točka 2 Amandmana LX).

Članak 72 dopunjeno je Amandmanom LXXIX, koji glasi:

"Mandat članova Vijeća naroda traje četiri godine.

**Skraćivanjem mandata Narodne skupštine i raspuštanjem Narodne
skupštine prestaje i mandat Vijeća naroda."**

Članak 73

Članak 73 (koji je dopunjeno Amandmanom LXXX) zamijenjen je Amandmanom XCIX, koji glasi:

"Zastupnici u Narodnoj skupštini i članovi Vijeća naroda neće biti kazneno ili građanski odgovorni za bilo koji postupak izvršen u okviru njihovih dužnosti u Narodnoj skupštini, odnosno Vijeću naroda."

Članak 74

Narodna skupština radi u stalnom zasjedanju.
Sjednice Narodne skupštine saziva i predsjedava im predsjednik Skupštine.
Predsjednik je dužan sazvati sjednicu na zahtjev jedne trećine narodnih zastupnika, predsjednika Republike i Vlade.

Članak 75

Članak 75 zamijenjen je Amandmanom XXXVII, koji glasi:
"Narodna skupština odlučuje većinom glasova svih narodnih zastupnika, ako Ustavom nije predviđena posebna većina."

Članak 76

Članak 76 zamijenjen je Amandmanom XXXVIII, koji glasi:
"Pravo predlaganja zakona, drugih propisa i općih akata imaju predsjednik Republike, Vlada, svaki narodni zastupnik ili najmanje 3.000 birača."

Stavak 2 članka 76 brisan je Amandmanom LXXXI.

Članak 77

Narodna skupština može odlučiti da o pojedinim pitanjima iz svoje ovlasti odluku donese nakon prethodnog očitovanja građana na referendumu.

Članak 78

Narodna skupština uređuje svoj rad i organizaciju i način ostvarivanja prava i dužnosti zastupnika.

Članak 79

Narodna skupština ima predsjednika i dva dopredsjednika koje bira na razdoblje od četiri godine.

2. Predsjednik Republike

Članak 80

Predsjednik Republike:

1. predstavlja Republiku;

2. predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsjednika Vlade;

Točka 3 stavak 1 članka 80 zamijenjena je Amandmanom XCIII, koji glasi:

"3. predlaže Narodnoj skupštini kandidate za predsjednika i suce Ustavnoga suda na prijedlog Visokog sudskeg i tužiteljskog vijeća."

Točka 4 stavka 1 članka 80 zamijenjena je točkom 2 Amandmana XL, koja glasi:

"4. Predsjednik Republike ukazom proglašava zakon u roku od sedam dana od dana njegovog usvajanja u Narodnoj skupštini. U tom roku predsjednik Republike može zahtijevati od Narodne skupštine da ponovno odlučuje o zakonu.

Predsjednik Republike je dužan proglašiti zakon koji je ponovno usvojen u Narodnoj skupštini";

5. daje pomilovanja;

6. dodjeljuje odličja i priznanja utvrđena zakonom;

7. obavlja i druge poslove sukladno Ustavu.

Točka 1 stavka 2 članka 80 zamijenjena je Amandmanom CVIII, koji glasi:

"Predsjednik Republike:

1) obavlja, sukladno ovom Ustavu i Ustavu Bosne i Hercegovine i zakonu, poslove iz oblasti obrane, sigurnosti i odnosa Republike s drugim državama i međunarodnim organizacijama."

U članku 80 stavak 2 iza točke 1 dodana je Amandmanom CVIII točka 2, koja glasi:

" 2) odobrava ograničenu uporabu jedinica Vojske Republike Srpske kako bi se pružila pomoć civilnim vlastima u reagiranju na prirodne katastrofe i nesreće sukladno Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine;"

Točka 3 ovog stavka zamijenjena je Amandmanom L, koji glasi:

"3) predsjednik Republike ukazom, na prijedlog Vlade, postavlja i opoziva voditelje predstavništava Republike Srpske u inozemstvu i predlaže veleposlanike i druge međunarodne predstavnike Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske.

4) formira savjetodavna tijela i stručne službe za obavljanje poslova iz svoje ovlasti."

Dva dopredsjednika Republike pomažu predsjedniku Republike u obavljanju poslova koje im povjeri predsjednik Republike.

Stavak 2 članka 80 dopunjeno je točkom 1 stavak 1 Amandmana LXXXIII, tako da je riječ "dopredsjednici" zamijenjena riječima "dva dopredsjednika Republike".

"Predsjednik ima dva dopredsjednika iz različitih konstitutivnih naroda" (točka 1 stavak 2 Amandmana LXXXIII).

Stavak 3 članka 80 zamijenjen je točkom 3 Amandmana XL, koja glasi:

"Predsjednik Republike određuje koji će ga dopredsjednik Republike zamjenjivati u slučaju privremene spriječenosti da obavlja svoje dužnosti."

Članak 81

Stavci 1 i 2 ovog članka brisani su Amandmanom CIX, a stavak 3 izmijenjen je tako da glasi:

"Predsjednik Republike za vrijeme ratnog stanja i izvanrednog stanja, kojeg proglaše institucije Bosne i Hercegovine, ako Narodna skupština ne može da se sastane, na prijedlog Vlade ili po vlastitoj inicijativi i nakon što sasluša mišljenje predsjednika Narodne skupštine, donosi uredbe sa zakonskom snagom i o pitanjima iz ovlasti Narodne skupštine i imenuje i razrješava dužnosnike, koje bira, odnosno imenuje i razrješava Narodna skupština."

Stavak 2 ovog članka zamijenjen je točkom 2 Amandmana XXXV, koja glasi:

"Ove uredbe, odnosno odluke o imenovanju i razrješenju predsjednik Republike podnosi na potvrdu Narodnoj skupštini čim ona bude u mogućnosti da se sastane."

Stavak 3 ovog članka izmijenjen je točkom 3 Amandmana XXXV i Amandmanom CIX, tako da glasi:

"Aktima Narodne skupštine, odnosno aktima predsjednika Republike ako Narodna skupština ne može da se sastane, za vrijeme ratnog stanja koje proglaše institucije Bosne i Hercegovine i izvanrednog stanja mogu se, iznimno, dok to stanje traje, obustaviti pojedine odredbe Ustava koje se odnose na donošenje zakona, drugih propisa i općih akata i poduzimanja mjera republičkih organa i na pojedine ljudske slobode i prava, osim sloboda i prava iz čl. 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20,

24 i 25 Ustava, mijenjati organizacija i ovlasti izvršnih, upravnih i pravosudnih organa i njihov personalni sastav, kao i teritorijalna organizacija u Republici."

Članak 82

Predsjednik Republike može tražiti od Vlade da izloži stavove o pojedinim pitanjima od značaja za Republiku, sazvati sjednicu Vlade i staviti na dnevni red pitanje iz njene ovlasti.

Članak 83

Članak 83 zamijenjen je toč. 4 i 5 Amandmana XL, koje glase:

"Na prvim izravnim izborima birat će se samo jedan dopredsjednik Republike.

Predsjednika i dopredsjednike Republike biraju građani izravnim i tajnim glasovanjem na vrijeme od četiri godine.

U stavku 2 članka 83, koji je izmijenjen i dopunjeno točkama 4 i 5 Amandmana XL, riječi "vrijeme od pet godina" zamijenjene su riječima "vrijeme od četiri godine" (Amandman XCII).

Ista osoba može biti izabrana za predsjednika ili dopredsjednika Republike najviše dva puta uzastopce."

U točki 5 Amandmana XL riječi "i dopredsjednika" zamijenjene su riječima "i dopredsjednike" (točka 2 Amandmana LXXXIII).

Stavak 2 točke 5 Amandmana XL brisan je točkom 3 Amandmana LXXXIII.

Točka 5 Amandmana XL dopunjena je točkom 4 Amandmana LXXXIII, koja glasi:

"Predsjednik Republike i dopredsjednici Republike izravno se biraju s liste kandidata za predsjednika Republike Srpske, tako što je za predsjednika izabran kandidat koji ostvari najveći broj glasova, a za dopredsjednike su izabrani kandidati iz druga dva konstitutivna naroda koji imaju najveći broj glasova iza izabranog predsjednika Republike."

Članak 84

Predsjednik Republike i dopredsjednici Republike prilikom stupanja na dužnost polažu prisegu pred Narodnom skupštinom.

Članak 85

U slučaju izravne ratne opasnosti ili ratnog stanja, mandat predsjednika Republike produžava se dok takvo stanje traje, odnosno dok se ne stvore uvjeti za izbor predsjednika Republike.

Članak 85 dopunjjen je točkom 6 Amandmana XL, koja glasi:

"Odredbe čl. od 85 do 89 Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na dopredsjednika Republike."

Članak 86

(Ovaj članak je brisan na osnovi Amandmana C).

Članak 87

Predsjedniku Republike prestaje mandat prije isteka vremena na koje je biran u slučaju ostavke ili opoziva.

Članak 87 dopunjjen je točkom 6 Amandmana XL, koja glasi:

"Odredbe čl. od 85 do 89 Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na dopredsjednika Republike."

Članak 88

Predsjednik Republike je odgovoran građanima i oni ga mogu opozvati istim postupkom po kome su ga i izabrali.

Članak 88 dopunjjen je točkom 6 Amandmana XL, koja glasi:

"Odredbe čl. od 85 do 89 Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na dopredsjednika Republike."

Članak 89

Postupak predlaganja, izbora i opoziva predsjednika Republike uređuje se zakonom.

Članak 89 dopunjjen je točkom 6 Amandmana XL, koja glasi:

"Odredbe čl. od 85 do 89 Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na dopredsjednika Republike."

Odredbe Ustava o predsjedniku Republike dopunjene su Amandmanom LIII, koji glasi:

"Savjetodavno tijelo najviših ustavnih institucija Republike Srpske je Senat.

Senat razmatra pitanja od posebnog značaja za politički, nacionalni, ekonomski i kulturni razvoj Republike Srpske i najvišim ustavnim institucijama daje mišljenje o pitanjima iz njihove ovlasti.

Senat ima do 55 članova koje imenuje predsjednik Republike.

Za članove Senata imenuju se istaknute osobe iz javnog, znanstvenog i kulturnog života.

(Stavak 5 Amandmana LIII brisan je Amandmanom CI).

Sjednice Senata saziva i predsjedava im predsjednik Republike.

Organizacija i način funkcioniranja Senata uređuju se zakonom."

3. Vlada i republička uprava

Članak 90

Vlada:

1. predlaže zakone, druge propise i opće akte;
2. predlaže plan razvoja, prostorni plan, proračun i završni račun;
3. osigurava provođenje i izvršava zakone, druge propise i opće akte;
4. donosi uredbe, odluke i druge akte za izvršavanje zakona;
5. daje mišljenje o prijedlozima zakona, drugih propisa i općih akata koje Narodnoj skupštini podnosi drugi predlagač;
6. utvrđuje načela za unutarnju organizaciju ministarstava i drugih republičkih organa uprave i upravnih organizacija, postavlja i razrješava dužnosnike u ministarstvima, drugim republičkim organima i upravnim organizacijama;
7. usklađuje i usmjerava rad ministarstava i drugih republičkih organa i upravnih organizacija;
8. vrši nadzor nad radom ministarstava i drugih republičkih organa i upravnih organizacija i ukida ili poništava njihove akte koji su u suprotnosti sa zakonom ili propisom Vlade;
9. obavlja i druge poslove sukladno Ustavu i zakonu.

Članak 90 dopunjeno je točkom 1 Amandmana XLI i izmijenjen Amandmanom LXI, koji glase:

"Vlada odlučuje o naobrazbi predstavnika predstavnika Republike u inozemstvu."

Članak 91

Vlada se bira na razdoblje od četiri godine.

Poslije svakog konstituiranja novoizabrane Narodne skupštine bira se nova Vlada.

Članak 92

Vladu sastavljaju predsjednik, dopredsjednici i ministri.

Stavak 2 članka 92 zamijenjen je točkom 2 Amandmana XLI, koja glasi:

"Narodni zastupnik koji je predložen za predsjednika ili dopredsjednika Vlade ili ministra ne može sudjelovati u odlučivanju o izboru Vlade, a narodni zastupnik koji je izabran na te dužnosti ne može sudjelovati u izglasavanju nepovjerenja Vladi, u glasovanju o svom razrješenju i o izvješću Vlade ili ministarstva kojim rukovodi."

Članak 92 dopunjeno je Amandmanom LXXXIV, koji glasi:

"Predsjednik i dopredsjednici Vlade ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda."

Nakon potpunog provođenja Aneksa 7 najmanje 15% članova Vlade mora biti iz reda jednog konstitutivnog naroda. Najmanje 35% članova Vlade mora biti iz dva konstitutivna naroda. Jedan član Vlade mora biti iz reda Ostalih.

U prijelaznom razdoblju do potpunog provođenja Aneksa 7 Vlada Republike Srpske (predsjednik Vlade i 16 ministara) sastoji se od osam ministara iz reda srpskog, pet iz reda bošnjačkog i tri iz reda hrvatskoga naroda. Jednog ministra iz reda Ostalih može imenovati predsjednik Vlade iz kvote najbrojnijeg konstitutivnog naroda.

Vlada ima predsjednika Vlade, koji ima dva zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda, koji se biraju iz reda ministara."

Članak 93

Kandidat za predsjednika Vlade izlaže Narodnoj skupštini program Vlade i predlaže njen sastav.

Vlada je izabrana ako je za njen izbor glasovala većina od ukupnog broja narodnih zastupnika.

Članak 94

Vlada i članovi Vlade odgovaraju Narodnoj skupštini.

Narodna skupština može izglasovati nepovjerenje Vladi.

Prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Vladi može podnijeti najmanje 20 narodnih zastupnika.

Vlada može postaviti pitanje svog povjerenja u Narodnoj skupštini.

Predsjednik Vlade može predložiti Narodnoj skupštini razrješenje člana Vlade.

Odluka o razrješenju Vlade ili člana Vlade smatra se usvojenom ako je za nju glasovala većina od ukupnog broja narodnih zastupnika.

Vlada i član Vlade mogu Narodnoj skupštini podnijeti ostavku.

Ostavka ili razrješenje predsjednika Vlade povlači ostavku Vlade.

Vlada kojoj je izglasano nepovjerenje, koja je podnijela ostavku ili kojoj je prestao mandat zbog raspuštanja Narodne skupštine, ostaje na dužnosti do izbora nove Vlade.

Članak 94 dopunjeno je toč. 3, 4 i 5 Amandmana XLI, koji glase:

"Predsjednik Republike predlaže kandidata za predsjednika Vlade u roku od 10 dana od dana usvajanja ostavke, izglasavanja nepovjerenja ili prestanka mandata prethodnoj Vladi zbog raspuštanja ili skraćivanja mandata Narodne skupštine, a nova Vlada mora biti izabrana u roku od 40 dana od dana predlaganja kandidata za predsjednika nove Vlade.

Za vrijeme trajanja mandata Vlade, predsjednik Vlade može, na osnovi mišljenja predsjednika Republike i predsjednika Narodne skupštine, vršiti promjene u sastavu Vlade, o čemu obavještava Narodnu skupštinu.

Ako ocijeni da je došlo do krize u funkcioniranju Vlade, predsjednik Republike može, na inicijativu najmanje 20 zastupnika i pošto sasluša mišljenje predsjednika Narodne skupštine i predsjednika Vlade, zatražiti od predsjednika Vlade da podnese ostavku. Ukoliko predsjednik Vlade odbije podnijeti ostavku, predsjednik Republike ga može razriješiti.

Narodna skupština može za vrijeme ratnog stanja i izravne ratne opasnosti izglasati nepovjerenje Vladu većinom glasova na sjednici kojoj pribiva većina zastupnika."

Članak 95

(Članak 95 brisan je Amandmanom CII).

Članak 96

Organizacija i način rada Vlade uređuju se zakonom.

Članak 97

Poslove državne uprave obavljaju ministarstva i drugi republički organi uprave.

Ministarstva i drugi republički organi uprave provode zakone i druge propise i opće akte Narodne skupštine i Vlade, kao i akte predsjednika Republike, rješavaju u upravnim stvarima, vrše upravni nadzor i obavljaju druge upravne poslove utvrđene zakonom.

Ministarstva i drugi republički organi uprave su samostalni u vršenju Ustavom i zakonom određenih ovlasti.

Određene upravne ovlasti zakonom se mogu povjeriti poduzećima i drugim organizacijama.

Članak 97 dopunjjen je Amandmanom LXXXV, koji glasi:

"Konstitutivni narodi i grupa Ostalih će biti proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama u Republici Srpskoj.

Kao ustavni princip, takva proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7 u potpunosti ne provede, sukladno zakonu o državnoj službi Bosne i Hercegovine. Ovaj opći princip će se precizirati entitetskim zakonima. Ti zakoni će utvrditi konkretne rokove i reguliratiće gore pomenuti princip sukladno regionalnoj etničkoj strukturi entiteta.

"Javne institucije", kao što je to pomenuto u gornjem tekstu, su ministarstva u Vladu Republike Srpske, općinski organi vlasti, okružni sudovi u Republici Srpskoj, kao i općinski sudovi u Republici Srpskoj."

Članak 98

(Članak 98 brisan je Amandmanom LXXXVI).

5. Služba za platni promet i financijsku kontrolu

Članak 99

(Članak 99 brisan je Amandmanom LXXXVII).

VI. TERITORIJALNA ORGANIZACIJA

Članak 100

Teritorijalna organizacija Republike uređuje se zakonom.

Članak 101

(Članak 101 brisan je Amandmanom XXXII).

Članak 102

Općina preko svojih organa sukladno zakonu:

1. donosi program razvoja, urbanistički plan, proračun i završni račun,
 2. uređuje i osigurava obavljanje komunalnih djelatnosti,
 3. uređuje i osigurava uporabu gradskog građevinskog zemljišta i poslovnog prostora,
 4. brine se o izgradnji, održavanju i uporabi lokalnih cesta, ulica i drugih javnih objekata od općinskog značaja,
 5. brine se o zadovoljavanju potreba građana u kulturi, naobrazbi, zdravstvenoj i socijalnoj skrbi, tjelesnoj kulturi, informiranju, obrtništvu, turizmu i ugostiteljstvu, zaštiti životne sredine i drugim oblastima,
 6. izvršava zakone, druge propise i opće akte Republike čije izvršavanje je povjerenovo općini, osigurava izvršavanje propisa i općih akata općine,
 7. formira organe, organizacije i službe za potrebe općine i uređuje njihovu organizaciju i poslovanje,
 8. obavlja i druge poslove utvrđene Ustavom, zakonom i statutom općine.
- Sustav lokalne uprave uređuje se zakonom.
- Zakonom se može povjeriti vršenje poslova lokalne uprave u gradu.

Članak 103

Gradu i općini pripadaju prihodi utvrđeni zakonom i sredstva za obavljanje povjerenih poslova.

VII. OBRANA

Članak 104

Članak 104 zamijenjen je Amandmanom CX, koji glasi:

"Pravo je i dužnost svih gradana da brane i štite teritorij i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Prava i dužnosti u obrani uređuju se posebnim zakonom."

Članak 105

Članak 105 zamijenjen je Amandmanom CXI, koji glasi:

"Republika Srpska ima svoju vojsku, koja je dio oružanih snaga Bosne i Hercegovine i organizira se sukladno zakonima Bosne i Hercegovine i zakonima Republike srpske.

Vojsku Republike Srpske čine profesionalni i pričuvni sastav."

Članak 106

Stavak 1 članka 106 zamijenjen je Amandmanom CXII, koji glasi:

"Vojskom Republike Srpske, u miru i ratu, zapovjeda kolektivno Predsjedništvo Bosne i Hercegovine Republike, na osnovi Ustava Bosne i Hercegovine i zakona."

Stavak 2 članka 106 brisan je Amandmanom CXII.

Članak 107

(Članak 107 brisan je Amandmanom CXIII).

VIII. USTAVNOST I ZAKONITOST

Članak 108

Zakoni, statuti, drugi propisi i opći akti moraju biti u suglasnosti s Ustavom.
Propisi i drugi opći akti moraju biti u suglasnosti sa zakonom.

Članak 109

Zakoni, drugi propisi i opći akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako iz osobito opravdanih razloga nije predviđeno da ranije stupe na snagu.

Prije stupanja na snagu, zakoni, drugi propisi i opći akti državnih organa objavljuju se u odgovarajućem službenom glasilu.

Članak 110

Zakoni, drugi propisi i opći akti ne mogu imati povratni učinak.

Samo se zakonom može odrediti da pojedine njegove odredbe, ako to zahtijeva opći interes utvrđen u postupku donošenja zakona, imaju povratni učinak.

Kažnjiva djela utvrđuju se i kazne za njih izriču prema zakonu, odnosno prema drugom propisu, koji je vrijedio u vrijeme izvršenja djela, osim ako je novi zakon, odnosno propis, blaži za počinitelja.

Članak 111

Državni organi i organizacije koje vrše javne ovlasti mogu u pojedinačnim stvarima rješavati o pravima i obvezama građana ili primjenjivati mjere prisile i ograničenja, samo u zakonom propisanom postupku u kome je svakome dana mogućnost da brani svoja prava i interese i da protiv doneesenog akta izjavi žalbu, odnosno uporabi drugo zakonom predviđeno pravno sredstvo.

Članak 112

Svakome je zajamčeno pravo da u postupku pred sudom ili drugim državnim organom ili organizacijom koja u vršenju javnih ovlasti rješava o njegovim pravima i dužnostima, rabi svoj jezik i da se upoznaje s činjenicama na svom jeziku.

Članak 113

Protiv pojedinačnih akata sudova, upravnih i drugih državnih organa, kao i organizacija koje vrše javne ovlasti, donesenih u prvom stupnju, može se izjaviti žalba mjerodavnom organu.

Zakonom se, iznimno, može isključiti žalba, ako je na drugi način osigurana zaštita prava i zakonitosti.

O zakonitosti konačnih pojedinačnih akata, kojima državni organi i organizacije koje vrše javne ovlasti rješavaju o pravima ili obvezama, odlučuje sud u upravnom sporu, ako za određenu stvar nije zakonom predviđena druga sudska zaštita.

Samo zakonom se može, iznimno, u određenim vrstama upravnih stvari, isključiti upravni spor.

Članak 114

Vlada Republike ima pravo da do odluke Ustavnoga suda obustavi od izvršenja propis, opći ili pojedinačni akt, za koje smatra da su protuustavni ili protuzakoniti.

Republika ima pravo i dužnost da putem republičkih organa izravno osigura izvršavanje zakona i drugih propisa ukoliko ih organi i organizacije u Republici ne bi izvršavali.

IX. USTAVNI SUD

Članak 115

Ustavni sud:

1. odlučuje o suglasnosti zakona, drugih propisa i općih akata s Ustavom;
2. odlučuje o suglasnosti propisa i općih akata sa zakonom;
3. rješava sukob mjerodavnosti između organa zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

U članku 115 stavak 1 točka 4 riječ "oblasti" brisana je (Amandman XLIII točka 3).

4. rješava sukob mjerodavnosti između organa Republike, grada i općine;
5. odlučuje o suglasnosti programa, statuta i drugih općih akata političkih organizacija s Ustavom i zakonom.

Članak 115 dopunjjen je toč. 1 i 2 Amandmana XLII, koje glase:

"Ustavni sud prati pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, obavješćuje najviše ustavne organe Republike o stanju i problemima u toj oblasti i daje im mišljenja i prijedloge za donošenje zakona i poduzimanje drugih mjera radi osiguranja ustavnosti i zakonitosti i zaštite sloboda i prava građana, organizacija i zajednica."

Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost propisa i općih akata koji su prestali da vrijede, ako od prestanka valjanosti do pokretanja postupka nije proteklo više od jedne godine."

Članak 115 dopunjjen je točkom 1 Amandmana LXXXVIII, koja glasi:

"1. Ustavni sud:

1) odlučuje o suglasnosti zakona, drugih propisa i općih akata Narodne skupštine s odredbama Ustava o zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda."

Članak 115 dopunjeno je i Amandmanom CIII, koji glasi:

"Ustavni sud odlučuje o pitanjima imuniteta, koja proistječu iz zakona kojima se uređuje imunitet u Republici Srpskoj."

Članak 116

Ustavni sud ima sedam sudaca.

Suci Ustavnoga suda se biraju na osam godina i ne mogu biti opetovano birani.

Ista osoba ne može biti dvaput birana na dužnost predsjednika Ustavnoga suda.

Članak 116 dopunjeno je točkom 2 Amandmana LXXXVIII, koja glasi:

"Ustavni sud Republike Srpske maksimalno ima devet članova.

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnoga suda Republike Srpske osniva se kako bi odlučivalo o pitanjima vitalnog interesa u proceduri opisanoj u Amandmanu LXXXII. Ovo vijeće razmatra sva pitanja koja su od vitalnog interesa.

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa sastoji se od sedam članova, dva iz svakog konstitutivnog naroda i jedan član iz reda Ostalih. Suce bira Narodna skupština Republike Srpske i Vijeće naroda."

Članak 117

Sudac Ustavnoga suda ne može vršiti nikakvu drugu javnu dužnost.

Stavak 2 članka 117 zamijenjen je točkom 5 Amandmana XLII, koja glasi:

"Predsjednik i suci Ustavnoga suda uživaju imunitet kao i narodni zastupnici. O imunitetu odlučuje Ustavni sud."

Članak 118

Sucu Ustavnoga suda prestaje dužnost kada to sam zatraži.

Stavak 2 članka 118 zamijenjen je točkom 6 Amandmana «XLII, koja glasi:

"Sudac Ustavnoga suda se razrješava dužnosti kada bude osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti, kada trajno izgubi sposobnost da obavlja dužnost, kao i iz drugih razloga utvrđenih Ustavom i zakonom."

Članak 119

Odluke Ustavnoga suda su općeobvezne i izvršne **na teritoriju Republike**.

U stavku 1 članka 119 iza riječi "izvršne" dodane su riječi: "na teritoriju Republike" (Amandman LXIV).

Izvršenje odluka Ustavnoga suda osigurava Vlada.

Članak 120

Postupak pred Ustavnim sudom, pravni učinak njegovih odluka i druga pitanja njegove organizacije i rada uređuju se zakonom.

Članak 120 dopunjjen je toč. 3 i 4 Amandmana XLII, koje glase:

"Svatko može dati inicijativu za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Postupak pred Ustavnim sudom mogu, bez ograničenja, pokrenuti predsjednik Republike, Narodna skupština i Vlada, a ostali organi, organizacije i zajednice pod uvjetima utvrđenim zakonom.

Ustavni sud može i sam pokrenuti postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Kad Ustavni sud utvrdi da zakon nije u suglasnosti s Ustavom ili da drugi propis ili opći akt nije u suglasnosti s Ustavom ili zakonom, taj zakon, drugi propisi ili opći akt prestaje vrijediti danom objavljivanja odluke Ustavnog suda."

X. SUDOVI I JAVNA TUŽITELJSTVA

Članak 121

Sudbenu vlast vrše sudovi.

Sudovi su samostalni i neovisni i sude na osnovi Ustava i zakona.

Sudovi štite ljudska prava i slobode, utvrđena prava i interes pravnih subjekata i zakonitost.

Na osnovi Amandmana XCIV, iza članka 121 dodaje se novi članak 121a, koji glasi:

"Članak 121a

Sudstvo je samostalno i neovisno od izvršne i zakonodavne vlasti u Republici Srpskoj.

Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Republike Srpske osigurava samostalnost, neovisnost, nepristranost, stručnost i učinkovitost sudstva i tužiteljske dužnosti u Republici Srpskoj. Ovlasti Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća, između ostalog, uključuju imenovanje, provođenje stegovnog postupka i razrješenje sudaca, osim sudaca Ustavnog suda Republike Srpske i obuhvaćaju i javne tužitelje i zamjenike javnih tužitelja u Republici Srpskoj. Sastav i dodatne ovlasti Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća utvrđuju se zakonom."

Članak 122

Osnivanje, mjerodavnost, organizacija i postupak pred sudovima utvrđuju se zakonom.

Članak 123

Vrhovni sud Republike, kao najviši sud u Republici, osigurava jedinstvenu primjenu zakona.

Članak 124

Raspravljanje pred sudom je javno.

Javnost se može isključiti u slučajevima predviđenim zakonom radi zaštite posebnih interesa Republike Srpske, čuvanja tajne, zaštite morala, interesa malodobnika, privatnog života sudionika u postupku i radi zaštite drugih općih interesa.

Članak 125

Sud sudi u vijeću.

Zakonom se uređuje u kojim stvarima sudi sudac pojedinac.

U suđenju sudjeluju i suci porotnici na način utvrđen zakonom.

Zakonom se može propisati da u određenim sudovima i u određenim stvarima u suđenju sudjeluju samo suci.

Članak 126

Nitko tko sudjeluje u suđenju ne može biti pozvan na odgovornost **u kaznenom ili građanskom postupku** za mišljenje izraženo prilikom donošenja sudske odluke, a u postupku pokrenutom zbog kaznenog djela počinjenog u vršenju sudačke dužnosti, ne može biti pritvoren bez odobrenja **Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća**.

Članak 126 izmijenjen je Amandmanom XCV.

Članak 127

Članak 127 izmijenjen je Amandmanom XCVI, koji glasi:

"Suci, osim pričuvnih sudaca, imenuju se doživotno, ukoliko ovim ustavom nije drugačije utvrđeno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne umirove ili ne budu razriješeni s razlogom od strane Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća sukladno zakonu. Sucima, isto tako, može iznimno prestati sudačka dužnost kao rezultat procesa odabira, nakon reorganizacije sudova za vrijeme prijelaznog razdoblja, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Republike Srpske. Navršenje starosne dobi propisane za obvezan odlazak u mirovinu za suce utvrđuju se zakonom. Uvjeti obavljanja dužnosti za suce, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom. Plaća i druge naknade sugu ne mogu biti umanjeni za vrijeme vršenja sudačke dužnosti, osim kao posljedica stegovnog postupka sukladno zakonu.

Sudac ne može vršiti javnu dužnost niti bilo kakav posao koji donosi zaradu a koji su zakonom utvrđeni kao nespojivi sa sudačkom dužnošću."

Članak 128

Javno tužiteljstvo je samostalan državni organ koji goni počinitelje kaznenih i drugih po zakonu kažnjivih djela i ulaže pravna sredstva radi zaštite zakonitosti.

Osnivanje, organizacija i ovlasti javnog tužiteljstva uređuju se zakonom.

Javno tužiteljstvo vrši svoju dužnost na osnovi Ustava i zakona.

Članak 129

Članak 129 izmijenjen je Amandmanom XCVII tako da glasi:

"Javni tužitelji i zamjenici javnih tužitelja imenuju se na razdoblje utvrđeno zakonom, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne umirove ili ne budu razriješeni s razlogom od strane Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća sukladno zakonu. Javnim tužiteljima i zamjenicima javnih tužitelja može iznimno prestati dužnost kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije javnih tužiteljstava za vrijeme prijelaznog razdoblja, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće. Navršenje starosne dobi propisane za obvezan odlazak u mirovinu za javne tužitelje i zamjenike javnih tužitelja utvrđuje se zakonom. Uvjeti obavljanja dužnosti za javne tužitelje i zamjenike javnih tužitelja, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom.

Javni tužitelj ili zamjenik javnog tužitelja ne može obavljati službu ili bilo kakav posao koji donosi zaradu, a koji su zakonom utvrđeni kao nespojivi s njegovom dužnošću."

Članak 130

Članak 130 izmijenjen je Amandmanom XCVIII tako da glasi:

"Suce, uključujući i predsjednike sudova, javne tužitelje i zamjenike javnih tužitelja odabira, imenuje, provodi stegovni postupak protiv i razrješava Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće sukladno zakonu."

Članak 131

Odvjetništvo je samostalna i neovisna djelatnost i služba koja pruža pravnu pomoć.

Organizacija i rad odvjetništva uređuju se zakonom.

XI. PROMJENA USTAVA

Članak 132

Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike mogu podneti predsjednik Republike, Vlada i najmanje 30 zastupnika Narodne skupštine.

O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava odlučuje Narodna skupština većinom glasova narodnih zastupnika.

Članak 133

Nacrt akta o promjeni Ustava utvrđuje Narodna skupština većinom glasova od ukupnog broja narodnih zastupnika.

Nacrt akta o promjeni Ustava stavlja se na javnu raspravu.

Članak 134

Nakon provedene javne rasprave o nacrtu akta o promjeni Ustava, Povjerenstvo za ustavna pitanja Narodne skupštine utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava.

Članak 135

Stavci 1 i 2 članka 135 zamijenjeni su Amandmanom LXXXIX, koji glase:

"O prijedlogu akta o promjeni Ustava odlučuju Narodna skupština i Vijeće naroda.

Promjena Ustava usvojena je ako za nju glasuje najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih zastupnika i većina članova Vijeća naroda iz svakog konstitutivnog naroda i Ostalih."

Ako promjena Ustava ne bude usvojena, prijedlog za promjenu po istom pitanju ne može se ponoviti prije isteka tri mjeseca od dana kada je prijedlog odbijen.

Članak 136

Akt o promjeni Ustava proglašava Narodna skupština.

Članak 137

Ustav Republike može se mijenjati ustavnim amandmanima.

U slučaju ratnog stanja ili izravne ratne opasnosti Narodna skupština može utvrditi prijedlog promjene Ustava i usvojiti ustavne amandmane na istom zasjedanju (bez otvaranja javne rasprave).

XII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 138

(Članak 138 brisan je Amandmanom XC).

Iza članka 138 dodaje se Amandman XCI, koji glasi:

"Od nadnevka usvajanja amandmana na ustave entiteta, Ustavno povjerenstvo Republike Srpske (koje je formirao visoki predstavnik) će se pridržavati principa sadržanih u ovom dokumentu.

Nakon sljedećih općinskih izbora konačan način biranja članova u Vijeću naroda uređuje Narodna skupština i Vijeće naroda."

Članak 139

Ovaj ustav stupa na snagu danom njegovog proglašenja.

Članak 140

Za provođenje ovog ustava donijet će se ustavni zakon.